

2024-05-21
Dnr 24ON152
Handläggare: Martin Wagner

Verksamhetsrapport delår 1 2024

Omvårdnadsnämnd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	3
2	Målanalys	3
2.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
2.2	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	4
2.3	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	9
2.4	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	10
2.5	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	12
3	Uppföljning av privata utförare	13
4	Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet	13
4.1	Resultat	13

1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens arbete har delvis präglats av det förändringsarbete som pågår utifrån nämndens beslut i februari. Utbildningsinsatser vad gäller dokumentation riktad till omvårdnadspersonal har pågått under våren. Arbetet för att minska beroendet av hyrpersonal inom hälso- och sjukvård fortlöper, men präglas av utmaningar och påverkas också av motsvarande arbete inom regionerna.

En ny socialtjänstlag planeras träda i kraft från 1 juli 2025. I samband med detta har sektor Välfärd igångsatt ett omställningsarbete för att kunna tillmötesgå de intentioner som avses. Prioriterade områden är att skapa en mer förebyggande socialtjänst och kunna ge våra medborgare tidigare insatser. Dessutom ska socialtjänsten i högre grad vila på insatser som är kunskapsbaserade. Under perioden februari-maj har utvecklingschef och projektledare genomfört en kartläggning av vilka insatser som idag utförs samt identifierat förbättringsbehov. Under resterande delen av året kommer arbetet bli processororienterat och målet är att lägga fram förändringsförslag vid årsskiftet 2024/25.

2 Målanalys

2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

2.1.1 Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

2.1.1.1 Omvårdnadsnämnden verkar för att arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege. Ordförandeposten i länet innehas av en av två verksamhetschefer för vård- och omsorgsboende.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege"		Ja	Ok	Uppnås
De elever som studerar på gymnasiets vård- och omsorgsprogram ges APL-platser av god kvalitet		Ja	Ok	Uppnås

2.1.2 Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

2.1.2.1 Omvårdnadsnämnden ska verka för flera vägar in till vårdyrken.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertial 1 2024 har Kontor boende och Kontor förebyggande och kompetens samarbetat rörande de 8 elever som slutfört utbildningsinsats "Stegvis utbildning till arbete", genom att totalt 6 försörjningsstödstagare erhållit nystartsjobb som servicebiträden i 6 olika vårdboenden i Gävle. Under juni 2024 planeras ytterligare 9 servicebiträden anställas. Finansieringen av kommunens del av lönekostnaderna finansieras genom statsbidrag. Under tertialen har skapats befattning servicebiträde inom vård- och omsorgsboende.

Analys av indikatorerna

Målet bedöms uppnås under året.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utbildning till servicebiträden genomförs under 2024.		Ja	Ok	Uppnås
Rekrytering av servicebiträden kommer att inledas under 2024		Ja	Ok	Uppnås

2.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

2.2.1 Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser

2.2.1.1 Omvårdnadsnämnden arbetar med att höja kompetensen i frågor gällande psykisk ohälsa och demens

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning i Psykisk hälsa ABC genomförs vid 6 tillfällen/år för medarbetare inom Välfärd Gävle. Stöddokument för suicidprevention och psykisk ohälsa är under framtagande för omvårdnadspersonal i hemtjänsten, beräknas klar inom kort.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Samtal genomförs med alla 80-åringar		Ja	Ok	Uppnås
Sektorn erbjuder första hjälpen-		Ja	Ok	Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
utbildning i psykisk ohälsa				

2.2.2 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

2.2.2.1 Omvårdnadsnämnden arbetar för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertialen har besparingar gjorts som ger följeffekter inom målområdet. Oro har uppstått rörande kommunens träffpunkter för seniorer. Trots detta har mycket god verksamhet utförts, och planering av utveckling sker vidare.

Denna tertial har fortsatt utveckling skett av uppsökande verksamhet, volontärsamordning, träffpunkter och mötesplatser för seniorer i Gävle. Fortsatt utveckling av de uppsökande samtal till personer som fyller 80 år under aktuellt år, ca 700 personer. Äldrelots enligt Äldrevänlig kommuns handlingsplan. Sammanslagning av Träffpunkt för seniorer och träffpunkt för personer med funktionsnedsättning - Träffpunkt för alla. Fortsatt utveckling av områdesvisa Träffpunkter i samverkan med föreningar och volontärer. Genomföra Hälsosamtal med seniorer. Fortsatt utveckling av Digitala träffpunkter för seniorer

Alla kunder inom hemtjänst har en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt. Ca 30 % av de tillsvidareanställda medarbetarna saknar undersköterskeutbildning. Det innebär att undersköterskor är fast omsorgskontakt till fler kunder, något som kan påverka kvalitét för kund och arbetsmiljö. 12 medarbetare läser undersköterskeutbildning efter validering via Äldreomsorgslyftet i hemtjänsten.

Samtliga kunder inom vård- och omsorgsboenden i egen regi har fast omsorgskontakt som är undersköterska.

Planering för och uppdatering av behov kopplat till boendeplanen görs i samråd med kontor myndighet och boendeplanerare.

Utifrån besparingskrav under tertialen har enheten för anhöriganställda utvecklats och därmed avslutats. Kunder har valt nya utförare för sina behov av hemtjänstinsatser.

Analys av indikatorerna

Bedömning ang. indikatorer går inte att göra vid delår 1 då utfall saknas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Planerar för boendeformer efter behov och uppdaterar boendeplanen årligen	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen svaranden som uppger att de är mycket nöjda eller ganska	—	86 %		

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
nöjda med hemtjänsten i sin helhet (målvärde rikssnitt 2023)				
Andel kunder önskar fast omsorgskontakt inom vårdboende eller hemtjänst som erbjuds detta	—	100 %		
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen som svarat att de sammantaget är mycket nöjda eller ganska nöjda med sitt vård- och omsorgsboende (målvärde rikssnitt 2023)	—	78 %		

2.2.3 Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

2.2.3.1 Omvårdnadsnämnden ska erbjuda nödvändiga kompetens- och språkhöjande insatser

—

Följs upp helår

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Erbjuder språkutbildning på betald arbetstid	—	● Ja		
Att ha identifierade behovsområden för kompetensutveckling under 2024	—	● Ja		

2.2.3.2 Välfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

—

Följ upp helår

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
HME-index (basvärde 71% mätning 2022)	—	80 %		
Svar på fråga i medarbetarunder sökning: "Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun". (basvärde 3,71 år 2022)	—	3,75 %		
Välfärd Gävle arbetar med att minska sjukfrånvaron (rehabsamordnar e)	—	● Ja		

2.2.4 Omvårdnadsnämnden ska ha en god kvalitet inom hälsa och sjukvård

En god kvalitet inom hälso- och sjukvård definieras i SOFS 2011:9 som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård.

Det skall finnas ett ledningssystem i vilket vårdgivaren ska identifiera, beskriva och fastställa de processer som behövs för att säkerställa kvaliteten i sin verksamhet. Det skall i ledningssystemet finnas fastställda rutiner.

Utöver detta skall vårdgivaren fortlöpande bedöma om det finns risk för händelser som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet samt utöva egen kontroll, dvs systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten och kontrollera att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet.

En analys av de indikatorer som kopplas till nämndens mål om God kvalitet inom hälso- och sjukvård anger att verksamheten har en god kvalitet. Dock kvarstår brister vilka är påtalade av bland annat IVO. Dessa brister är:

- kunskaper i svenska språket hos omvårdnadspersonal
- låg kompetensnivå hos omvårdnadspersonal
- otydlighet vid informationsöverföring
- avsaknad av tydlig uppföljning avvikelser
- bristande följsamhet till rutiner samt egen kontroll
- brister vid läkemedelshantering på så sätt att sjuksköterskor arbetar olika med denna, dvs kvalitetssäkring saknas
- låg kompetensnivå palliativ vård hos omvårdnadspersonal

Det finns ett kvalitets- och ledningssystem vilket innehåller fastställda rutiner för olika processer och aktiviteter.

Hälso- och sjukvårdskontoret har tagit fram särskilda aktiviteter för att konkret arbeta med de av IVO påtalade bristerna. Arbetet genomförs till stora delar tillsammans med kontoren Stöd i hemmet och Boende där omvårdnadspersonal återfinns.

- Förbättrad introduktion med utgångspunkt i ledningssystemet.
- Systematisk kompetensutbildning. Dokumentationsutbildning, utbildning nytt beslutsstöd sjuksköterskor, demens, sår, förflytningshandledarutbildning - genomförs under året.
- Informationsöverföring - säkerställa tydlighet i vem som informerar vem om vad.
- Digital signering införs i samtliga områden 2024 för säker läkemedelshantering.
- Revidering av nuvarande avvikelshantering där kommunikation av vidtagna åtgärder blir central.
- Prioriteringsdokument tas fram för legitimerad personal för att säkerställa att insatser genomförs, även vid låg bemanning.
- Rekrytering av legitimerad personal.

Utifrån påtalade brister, IVO, har kontor Hälso- och sjukvård ett ansvar att säkerställa att ovan beskrivna aktiviteter genomförs, följs upp och utvärderas.

Analys indikatorer

Kontinuitet kring patient

Flertal hyrsköterskor med anledning av vakanser. Antal hyrsköterskor sjönk från 32 till 21 i samband med kvälls - helgorganisation vilken trädde i kraft 18 mars 2024.

Läkemedelsgenomgångar

Kvalitetssäkrade data ej tillgängliga delår 1.

Samtliga patienter har aktuella vårdplaner.

Alla patienter har aktuella vårdplaner. Utmaning för kontoret är att avsluta ej aktuella vårdplaner i systemet, tex när patient ej längre är inskriven i hemsjukvård. Detta är ett utvecklingsområde.

Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor

Målvärde 90 %

Delår 1: Målvärde uppnås. Kvoten beräknad på inkommande delat med antal påbörjat utredning inom 14 dagar.

Antal inkomna avvikelser:1011

Antal påbörjat utredning inom 14 dagar: 920

Antal påbörjat bedömning inom 14 dagar: 863

Antal påbörjat åtgärder inom 14 dagar: 440

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Kontinuitet kring patient (personkontinuitet), (basvärde 15 år 2023)	15,3		14	Mindre avvikelse	 Uppnås
Läkemedelsgenomgångar			80 %		
Patienter har aktuella vårdplaner	100 %		90 %	Ok	 Uppnås
Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor	91 %		90 %	Ok	 Uppnås

2.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

2.3.1 Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen

2.3.1.1 Omvårdnadsnämnden genomför löpande samråd med de företag som utför uppgifter på nämndens uppdrag.

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämndens/bolagets verksamheter

Externa upphandlingsteamet har genomfört ett gemensamt samråd/ utförardialog med de privata utförarna inom hemtjänst likväl som ett gemensamt möte med de privata utförarna inom vård- och omsorgsboende.

Olika frågor har lyfts på mötena som syftar till att bidra med information, uppdatering inom utvecklingsfrågor samt en gemensam dialog mellan beställare och utförare.

Utöver de gemensamma samråden/utförardialogerna så har även de årliga avtalsuppföljningarna genomförts med vissa utförare och kommande uppföljningar planeras för året. Här har också inhämtning skett av kvalitetsberättelser/patientsäkerhetsberättelser för 2023 från alla utförare, samt avtalsuppföljning ”på förekommen anledning” för specifika utförare.

På boendesidan har en del uppföljande individuella dialoger genomförts under vintern/våren med några utförare inom funktionsnedsättningsområdet utifrån upphandlingen av köp av plats i boende LSS/SoL som slutfördes med tilldelning under hösten 2023. För både vård- och omsorgsboenden och boenden funktionsnedsättning har det också varit några individuella dialoger med leverantörer/utförare kopplat till befintliga avtal, kommande upphandlingar och frågor kring etablering.

För vuxenutbildningen (AFN) har en upphandling genomförts av yrkesinriktad vuxenutbildning under vintern/våren och inför det genomfördes ett samlat dialogmöte (i Teams) med några presumtiva anbudsgivare, samt representanter från Almega/Vårdföretagarna.

Det har också varit dialog kring upphandlingen av vuxenutbildning på distans utifrån tilldelning i slutet av 2023.

För IFO (SN) genomförs ett arbete mellan HVB-samordnarna och externa upphandlingsteamet för avtalsuppföljningen av HVB, b o u, för 2023 med utblick 2024. Kvalitetsberättelser och övriga underlag har inhämtats från de 10 utvalda HVB-hemmen, med kompletterande individuell kommunikation/dialog under inhämtandeprocessen. HVB-samordnarna har parallellt genomfört platsbesök på dessa HVB-hem och fått fysiska intryck av verksamheten och ”dialog på plats” till avtalsuppföljningen. Motsvarande avtalsuppföljning kommer att göras från ett urval av avtalade HVB-hem för vuxna under hösten 2024.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Samråd sker med upphandlingsteamet tre tillfällen per år	—	● Ja	Ok	● Uppnås

2.3.2 Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

2.3.2.1 Omvårdnadsnämnden deltar aktivt i Vård- och omsorgscollege

—

Se även 3.1.1.1

Nämndens verksamheter deltar i Vård- och omsorgscollege enligt plan

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Aktivitet genomförs	—	● Ja	Ok	● Uppnås

2.3.3 Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

2.3.3.1 Omvårdnadsnämnden ska ha ett aktivt arbete mot välfärdsbrottslighet, vilket främjar en sund konkurrens

Nämndens/bolagets verksamheter

Sedan hösten 2023 har ett arbete påbörjats avseende att utveckla visualisering och tillgängliggörandet av data via Power BI. Det avser ex tillgång till insatsregistreringar på enhetsnivå. Under tertial 1 har även ett sektorinternt arbete inletts för analys av insatsregistrering och hur det bör utvecklas.

Analys av indikatorerna

Indikatorn är gul då arbete behöver fortsätta utvecklas

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Sektorns arbete gentemot välfärdsbrottslighet utvecklas	—		Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

2.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

—

2.4.1 Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.

2.4.1.1 Omvårdnadsnämnden verkar för god tillgång till vård och omsorg i hela Gävle kommun

Vård- och omsorgsboenden för äldre som drivs i egen regi är spridda geografiskt över kommunens yta, från Hamrånge till Hedesunda. Under delår 1 har Hemlingborgs vård- och omsorgsboende, som drivs med delat huvudmannaskap mellan Vålfärd, Utbildning och Livsmiljö Gävle, öppnat samtliga avdelningar.

Hemtjänst erbjuds i egen regi och extern regi utifrån LOV i hela kommunen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Omvårdnadsnämnden driver särskilda boenden som är spridda över hela kommunens geografiska yta.	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Omvårdnadsnämnden tillgodose att det går att få hemtjänst i hela kommunen.	—	● Ja	Ok	● Uppnås

2.4.2 Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.

2.4.2.1 Omvårdnadsnämnden ska genom sin planering tillgodose en tillgång på vårdboenden enligt den efterfrågan som finns.

Boendeplanen följs upp och revideras i samråd med kontor myndighet samt med boendeplanerare.

Samtliga avdelningar på Hemlingborgs vård- och omsorgsboende har öppnat under april.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Boendeplanen följs upp och revideras efter behov under 2024 för framtida behov	—	● Ja	Ok	● Uppnås
40 nya lägenheter tillförs, genom att samtliga avdelningar på vård- och omsorgsboendet Hemlingborg	—	Ja	Ok	● Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
öppnas upp under 2024.				

2.4.3 Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

2.4.3.1 Omvårdnadsnämndens alla verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner

Nämndens/bolagets verksamheter

Samtliga enheter inom kontor Förebyggande och kompetens har uppdaterade kontinuitetsplaner.

Kontor Stöd i hemmet har i samtliga verksamheter tagit fram kontinuitetsplaner som följs upp löpande.

Samtliga enheter inom kontor boende har utarbetat kontinuitetsplaner.

Analys av indikatorerna

Uppfylls i och med att samtliga enheter har kontinuitetsplaner i enlighet med målet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel verksamheter som har uppdaterade kontinuitetsplaner	100 %	100 %	Ok	Uppnås

2.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

2.5.1 Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.

2.5.1.1 Omvårdnadsnämnden verksamheter i egen regi följer kommunens fordonspolicy i så hög utsträckning som möjligt.

Nämndens/bolagets verksamheter

Arbetet pågår avseende översyn av den bilpark som sektorn har att tillgå. Hänsyn behöver tas avseende denna policy, krisberedskap, ekonomi och arbetsmiljön för medarbetarna.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Kommunens fordonspolicy följs		Ja	Ok	Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andelen feltankningar (där fel typ av bränsle tankas i fordonet) ska minska		—	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

3 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärarledd digital utbildning. Under våren anordnade medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvarig för rehabilitering ett forum där medicinska kvalitetsfrågor lyftes. Till forumet bjöds all legitimerad personal och deras chefer in, både inom intern regi och privata utförare. Under april månad anordnades en fysisk workshop med privata utförare inom hemtjänst i syfte att vidareutveckla förfrågningsunderlaget inom LOV, men även en form för dialog i andra förekommande frågor.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden.

4 Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

4.1 Resultat

Resultat och helårsprognos

(mnkr)	Utfall 2404	Utfall 2304	Budget 2404	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024	Prognos 2024 före åtgärder	Åtgärd/effekt	Prognos 2024 efter åtgärder
Verksamhetens intäkter	94,2	77,6	79,2	309,4	237,7	282	-13,7	268,3
Personalkostnader	-300,1	-275,2	-279,6	-924,4	-858,7	-902,9	23,8	-879,1
Övriga kostnader	-298,7	-277,0	-286,6	-859,7	-858,6	-917	17,5	-899,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-3,8	-3,0	-4,4	-9,9	-13,2	-13,2	0,0	-13,2
Internränta	-0,4	-0,2	-0,4	-0,8	-1,3	-1,3	0,0	-1,3
Resultat före kommunbidrag	-508,8	-477,8	-491,8	-1485,4	-1494,1	-1552,4	27,6	-1524,8
Kommunbidrag	498,0	468,5	498,0	1485,4	1494,1	1494	0,0	1494
Resultat efter kommunbidrag	-10,8	-9,3	6,2	0,0	0,0	-58,4	27,6	-30,8
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-10,8	-9,3	6,2	0,0	0,0	-58,4	27,6	-30,8
Investeringsbidrag	0,3	4,9	3,0	9,0	9,0	9,0	0,0	9,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommentar reviderat kommunbidrag

På sammanträdet i Kommunfullmäktige 2024-02-19 §7 beslutades om omfördelningar av kommunbidrag mellan nämnderna.

Omvårdnadsnämndens kommunbidrag har förändrats med +8,7 mnkr.

Centralisering av bemannings enheter -2,9 mnkr.

Kompensation för hyreskostnader kapitaltjänstkostnader, helårseffekt +11,5 mnkr.

Beslut om kompensation för hyreskostnader/kapitaltjänstkostnader färdigställda investeringar januari-april 0,1 mnkr.

Prognos Omvårdnadsnämnd -30,8 mnkr

Total prognos för nämnden bedöms till -30,8 mnkr. Ökade kostnader för pensionsavgifter är inbakade i respektive verksamhetsområdes prognos nedan, och innebär totalt ca 6,5 mnkr för nämnden.

Vård- och omsorgsboende egen regi -46,3 mnkr

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet förväntas ge full effekt först under delår 3. Fortsätta arbeta med rehabiliterande åtgärder och åtgärder för att minska återkommande korttidsfrånvaro. Från och med 1 september införs s k helgtjänster, i syfte att på sikt minska vikariebehovet under helger.

För specialdemens Fleminggatan är ett nytt schema framtaget, start 20 maj, samt ett intensifierat arbete med PSD för att klargöra det faktiska behovet av extra vak och resurser.

Vård- och omsorgsboende myndighet +24 mnkr

Planerad öppning av fler avdelningar hos extern utförare har ännu inte skett, och det är oklart om och i så fall när det kan bli av. Några tomma platser hittills på övriga externa boenden samt ett boende som budgeterats för högt förväntas ge ett positivt resultat mot budget vid årets slut.

Hemtjänst egen regi -7,5 mnkr

Arbete med bemanningshandboken pågår och förväntas ge ökad effekt allt eftersom. Från och med 1 september införs s k helgtjänster, i syfte att på sikt minska vikariebehovet under helger.

Hemtjänst myndighet +5,3 mnkr

Positiv avvikelse mot budget vid delår 1. Volymerna förväntas öka något i och med avslut av verksamhet Anhöriganställda, då de kunder med behov av hemtjänst byter verksamhet.

Hälso- och sjukvård -15,4 mnkr

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret har behov av 33 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos. From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Natt och larm -5,3 mnkr

Nytt heltidsmått för nattarbete påverkar planeringen och kräver 2,5 årsarbetare mer än budgeterat i schemaplanering. Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår. Nytt

avtal för trygghetslarm medför ökad driftskostnad, samt ökade personalkostnader till följd av utbytet av trygghetslarmen.

Anhöriganställda utförare -2,7 mnkr

Verksamheten avslutad, personalkostnader väntas t o m maj.

Anhöriganställda myndighet +14,5 mnkr

Kommunbidrag för anhörgivård ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal beviljade timmar hos kund. I och med att verksamheten avslutats i april kommer ingen ytterligare resursfördelning göras och myndighet får ett positivt resultat.

Förebyggande verksamhet +2,8 mnkr

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhörgistöd, träffpunkter samt volontärsamordning (helårseffekt 3,8 mnkr). Arbete för att realisera detta pågår. Innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Avlösningvistelse myndighet +2 mnkr

Kommunbidrag för avlösningvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Övergripande -2,2 mnkr

Det lager som byggdes upp under pandemin har nu tömts och justering utifrån detta ger en avvikelse i form av en engångskostnad. Det schema- och planeringsteam som stöttar arbetet med bemanningshandboken ger på övergripande nivå en negativ kostnadsavvikelse på personalkostnader, men en betydligt större kostnadsminskning i verksamheterna.

Utveckling och stöd 0 mnkr

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Pga ökade IT-kostnader och lägre bidrag från Omställningsfonden är prognosen 0.

Avlösningvistelse (utförare) 0 mnkr

Dagverksamhet 0 mnkr

Analys med förslag till åtgärder

Orsak till avvikelse	Avvikelse-belopp (mnkr)	Förslag till åtgärd	Effekt (belopp, mnkr)
Verksamhetens intäkter - riktade statsbidrag	14,9	Bemanningshandbok	8
Personalkostnader - vak, överanställning/övertid/timvik pga särskild problematik hos kunder, arbetsmiljö mm.	-20,4	Breddat avrop med stöd av Inköp för att sänka timpris inom Hälso- och sjukvård (1 mnkr). Minskad administration (0,8 mnkr)	1,8
Övriga kostnader - bemanningssjuksköterskor	-12,2	Anhöriganställda avslutas, besparad personalkostnad.	11,4

Avskrivningar/Nedskrivningar	0,6	Förebyggande verksamhet - Statsbidragsuppdrag arbeta med hälsosamtal äldre och ofrivillig ensamhet och En god och nära vård på befintliga resurser.	2,8
		Fortsatt vakanshållning inom utveckling och stöd.	1,6
		Minskning av avlösningsplatser	2

4.1.1 Resultatanalys

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. april minus 10,8 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 17,0 mnkr. Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige beslutade i februari om att omfördela 2 886 tkr från Omvårdnadsnämnden till den centrala bemanningseenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger Omvårdnadsnämnden ökat kommunbidrag med 11 491 tkr. Total justering för nämnden uppgår till 8 605 tkr.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringssystem Proceedo. Mars månadsrapportering var den första med nya rutiner och rapportuttag för leverantörsfakturahantering. Det innebär att de fakturor/kostnader som inte har beslutsattesterats per sista mars kan vara poster som inte ska belasta resultatet. Likaså kan uppbokning av kostnader skett trots att dessa kostnader redan resultatförts. I dagsläget finns inte rapporter framtagna för att kunna kvalitetssäkra denna information. Lösning på problemen saknas fortfarande, men till följd av fler dagar innan stängning av perioden vid delår har mer tid funnits att hitta och justera eventuella kostnader till rätt period.

Det tål att upprepas: kommunfullmäktiges budgetbeslut fattades 27 november 2023, och förutsättningarna för att nå helårseffekt för 2024 blev därmed direkt svåra, eftersom besparingar uppnås primärt genom att minska eller avsluta verksamheter.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Notera att vad gäller just ekonomin så är det som nu läggs fram en ekonomisk prognos, dvs en bedömning av hur väl verksamheten förmår klara den budget som verksamheten har. Prognosen påverkas av hur de inre processerna utvecklas, ex av personalplaneringsarbetet. Men påverkan på prognosen sker också av yttre faktorer, såsom inflöde av kunder i behov av insatser. Därmed kan inte prognosen tolkas som ett löfte om hur resultatet kommer vara 31 december.

Nämnden fattade besparingsbeslut den 22 februari. De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Efter fattat beslut har arbetet påbörjats med att effektuera besluten. Där beslut handlar om minskningar av verksamheter och personal behöver en process med fackliga organisationer följas, och den pågår just nu.

Att lägga mer besparingar på verksamheter som redan hanterar övertaligheter blir oerhört utmanande. Det ska i så fall hanteras fackligt, och politiskt, vilket behöver tas med i beräkningarna i vad som är rimligt att gå vidare med.

Sektorchefens samlade bedömning är att huvuddelen av de fortsatta besparingarna och kostnadsminskningarna råder sektorn själv över.

Sektorn har arbetat vidare med möjliga åtgärder som primärt kan ge effekt inför 2025, och de flesta ligger inom ramen för sektorns befintliga uppdrag. Dessa behöver däremot beskrivas för nämnden.

Träffpunkter och anhörigstöd

Det finns potential i att utveckla träffpunkter, där både kommunen och civilsamhälle kan göra ett gemensamt arbete. Detta gäller alla tre välfärdsnämnderna. Vidare behöver ett samlat grepp tas kring hur kommunen kan stötta anhängiga till kunder i alla åldrar, både för att möta en ny Socialtjänstlag, men även för att utveckla befintliga former av anhörigstöd (eller ta fram nya former). I förslag till ekonomisk månadsrapport läggs därför också ett förslag till uppdrag till sektorledningen att utveckla former för träffpunkter och för anhörigstöd för alla välfärdsnämnderna.

Fordon

Sedan slutet av 2023 pågår ett arbete med att effektivisera fordonsanvändningen för Valfärd Gävle. Det handlar om att planera för ett bättre utnyttjande av fordon totalt, att bättre planera avveckling och beställning av fordon samt att bättre hantera fordonsdrift (tankning och praktisk användning). Arbetet görs i nära dialog med Gävle Drift och Service/Gävlefastigheter AB som levererar och underhåller fordon för Gävle kommun.

Stödfunktioner

Kontor Utveckling och stöd minskar sin organisation med motsvarande 7 mnkr (helår), vilket i praktiken betyder 11 tjänster. Minskningar görs av antal chefer och medarbetare. Effekterna av detta landar på alla tre Valfärdsnämnderna. Först när det är fullt ut effektuerat går det att säga exakt hur mycket som landar på respektive nämnd.

Lokaler

Sektorn har medarbetare och chefer som arbetar inom kommundirektörens lokaluppdrag, där en besparing motsvarande en helårseffekt på 50 mnkr ska levereras. Inget av detta går i nuläget att räkna med som effekt på Valfärdsnämnderna, även om lokalerna hyrs av nämnderna. På sikt kommer detta troligen förbättra kommande förutsättningar vad gäller hyror i positiv riktning.

Välfärdsbrottslighet

Sektorn kommer i samverkan med andra sektorer att ta ett mer samlat grepp inom området Valfärdsbrottslighet, för att bl a minska risken för ekonomiska förluster genom brott, och förstas att säkerställa att de verksamheter som bedrivs använder offentliga medel på ett effektivt och korrekt sätt.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Ett fortsatt fokus kommer läggas på att stödja chefer i arbetet med att minska framförallt långtidssjukfrånvaro. Sektorn kommer också - i dialog med HR-avdelningen - undersöka om sjukfrånvaro ska stödjas av direkta mål för verksamheterna.

Digitala inköp

Sektorn kommer breddinföra digitala inköp för hemtjänstkunder. Inköp kommer att vara ett avtal mellan leverantör och kund. Hemtjänsten bistår med att handla digitalt i hemmet. Detta beräknas minska 7,5 årsarbetare totalt. Start höst 2024 och beräknas ge effekt 2025. Minskningen av antalet årsarbetare motsvarar ca 5 mnkr.

Personalplanering

Starkare fokus på att gå i mål med en effektivare personalplanering. Process pågår inom stöd i hemmet och boende, plus bör samordnas med frågan om veckoarbetstid.

Gemensam arbetsgrupp inom kontor Boende och Stöd i hemmet arbetar med att möjliggöra för en effektivare personalplanering av det dagliga arbetet ute i verksamheterna. Arbeta pågår med att förstärka stödet i implementering av bemanningshandboken genom att bland annat förenkla

hantering av resursturer och minska vikarietimmarna. Samarbetet pågår även med bemanningsenheten där resursturer fördelas ut på vakanser innan vikarier sätts in. Från och med 1 september införs sk helgtjänster, i syfte att på sikt minska vikariebehovet under helger.

Översyn av beslutsprocess

Den pågående utredningen av biståndslösa beslut visar på att kommunen avslår 3 % av alla ansökningar. En översyn av processen från beslut till utförande avseende omfattning av beslut hemtjänst har påbörjats.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. april 2024

Vård- och omsorgsboende egen regi -21,8 mnkr (mar -15,5 mnkr)

De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag. Några enheter har haft förstärkt grundbemanning pga. fallrisk, kunder med svår demensproblematik och orosvak. Viss förstärkning har även förekommit utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och krav från tillsynsmyndigheter; Arbetsmiljöverket utifrån arbetsmiljöansvar och Inspektionen för vård och omsorg utifrån kvalitetsansvar som har inneburit undantag från det pågående arbetet med bemanningshandboken. Kravet på 11 timmars dygnsvila har inneburit en minskad flexibilitet, liksom uppsägningen av avtal om flexibel arbetstidsmodell. Många medarbetare har växlat in semesterersättningen mot att få fler semesterdagar, vilket generat större kostnader för timanställda.

För specialdemens Fleming avser den största avvikelserna månadslön, timlön, övertid och OB. Orsaker är överanställningar primärt kopplade till inkonverteringar, samt brist på delegeringsbara medarbetare. Inom verksamheten finns en grupp om 8,5 årsarbetare som rekryterats inkom för en kund med komplexa behov, och där arbetsmiljökrav gör att ensamarbete ej får förekomma. För delår 1 föreligger ett underskott om -187 tkr.

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet förväntas ge full effekt först under delår 3. Fortsätta arbeta med rehabiliterande åtgärder och åtgärder för att minska återkommande korttidsfrånvaro.

För specialdemens Fleminggatan är ett nytt schema framtaget, start 20 maj, samt ett intensifierat arbete med PSD för att klargöra det faktiska behovet av extra vak och resurser.

Hemtjänst egen regi -4,0 mnkr (mar -3,8 mnkr)

Området har fortsatt höga kostnader för timlön, övertid och OB. Orsaker är bland annat överanställningar för att klara egen personalförsörjning, beordringar pga. avslag på beställningar till bemanningsenheten och utbildningar påkallade av pågående förbättringsarbete som krävt timvikarier för att täcka upp frånvaro. Området har ännu inte fått kompensation för USK pilotprojekt, dokumentationsutbildning samt läkemedelsautomater. Kunder som tackar nej till beviljade/planerade insatser till den hemtjänstpersonal som står i dörren medför extra kostnader.

För att nå en ekonomi i balans är att fortsätta arbeta med rehabilitering. Att skapa förståelse för nyttjandegrad och öka denna genom att vara närvarande hos kund. Pågående aktiviteter: Avstämning och utbildning i planering och schemaarbete. Avstämningar med enhetschefer och samordnare för uppföljning och lärande med stöd av schema och bemanningsteamet gällande planering och schema.

Bemanningshandboken förväntas ge effekt under 2024, framför allt under delår 2 och 3.

Hälso- och sjukvård -5,9 mnkr (mar -4,5 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse. Per april uppgår kostnaden till 13,3 mnkr. Till och med mars nyttjade verksamheten 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det kommer att utökas under sommarmånaderna. Verksamheten tilldelas 12,9 mnkr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrkostnaderna.

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning

för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret har behov av 33 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbildningen och helårsprognos.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr.

Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Vård och omsorgsboende myndighet +9,6 mnkr (mar +5,7 mnkr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 6,9 mnkr lägre än budget. De lägre kostnaderna beror på att det i budget beräknades att Sättraåsen skulle ha 18 nya platser under våren 2024, varav 9 av dessa skulle finnas tillgängliga redan i februari. Per sista april har dock inga nya platser tillkommit. Total avvikelse för köp av plats mot budget för Sättraåsen är 4,7 mnkr per april. I dagsläget finns inget planerat öppningsdatum för nya platser på Sättraåsen. Även övriga utförare har positiv avvikelse för enstaka tomma platser. Positiv avvikelse om 2,8 mnkr för taxor/avgifter.

Hemtjänst myndighet +3,8 mnkr (mar +2,0 mnkr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av volymförändringar. Högre volym i extern regi kompenseras till stor del med lägre volym i egen regi i förhållande till budget.

Natt och larm -1,4 mnkr (feb -0,7 mnkr)

Det nya heltidsmättet för nattarbete påverkar planeringen och ger en effekt som kräver 2,5 årsarbetare mer än budget i schemaplanering.

Det nya avtalet för trygghetslarm medför högre månatlig driftskostnad. Verksamheten har ökade personalkostnader på grund av utbytet av trygghetslarmen som fortsatt pågår i januari och delar av februari 2024. Byte av 7 bilar ger högre månatlig leasing- och underhållskostnad.

Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår.

Avlösningsvistelse +0,7 mnkr (mar +0,5 mnkr)

Avlösningsvistelsen är föremål för besparingsåtgärd utifrån framtaget förslag som antogs och beslutades på Omvårdnadsnämndens sammanträde i februari.

Antalet platser ska minskas på avlösningsvistelse till 10, samt ska antalet årsarbetare minskas med 8. En inventering av antalet kunder med gynnande beslut om insats i form av avlösningsvistelse visar att 15 platser behövs för att fortsätta verkställa befintliga insatser. Det gör att avvecklingen måste ske successivt och att det under en övergångsperiod alltså sker en besparing i lägre tempo än vad som avsågs då beslutsunderlag togs fram till nämnden.

Förebyggande insatser och aktiviteter +0,1 mnkr (mar -0,6 mnkr)

Besparingskrav om 3,8 mnkr har lagts på verksamhetsområdet för att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning. Arbete för att realisera detta pågår. Det innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Anhöriganställda -0,7 mnkr (mar -0,5 mnkr)

De sista avsluten gjordes i december för icke sammanboende, eftersom lön utgår med en månads eftersläp hamnar denna kostnad i januari. När timmar hos kund försvinner tappas även intäkten, varför verksamheten har en avvikelse. Resterande avslut gjordes till sista april. Personalkostnader finns därmed tom maj.

Myndighet anhöriganställda +1,6 mnkr

Kommunbidrag för verksamhet anhörganställda finns hos myndighet och fördelas till utförande verksamhet utifrån antal utförda timmar hos kund. Då verksamheten avslutats sker ingen fördelning av medel och myndighet har därmed ingen kostnad.

Utveckling och stöd +1,6 mnkr (mar -0,3 mnkr)

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Pga ökade IT-kostnader och lägre bidrag från Omställningsfonden är prognosen 0. Den positiva avvikelsen per april beror främst på högre hyresintäkter än förväntat (försiktig budget och tomma platser som har fyllts) och lägre hyreskostnader än förväntat (hyreshöjning 5,3% i stället för 7%). Även el och avskrivningar visar positiva avvikelser tillfälligt.

Övergripande avvikelser -1,0 mnkr (mar +1,5 mnkr)

Budgetjustering i och med KF:s beslut i februari innebär ett tillskott på 8,6 mnkr i omfördelning av ram läggs på övergripande nivå då hyror är budgeterade per objekt. Kostnader för chef i beredskap täcks delvis av dessa medel. I april togs det beredskapslager som byggdes upp under pandemin bort, lagret var värderat till 1,2 mnkr och syns som en engångskostnad.

4.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,3 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till trygghetslarm samt rörelsevakt.